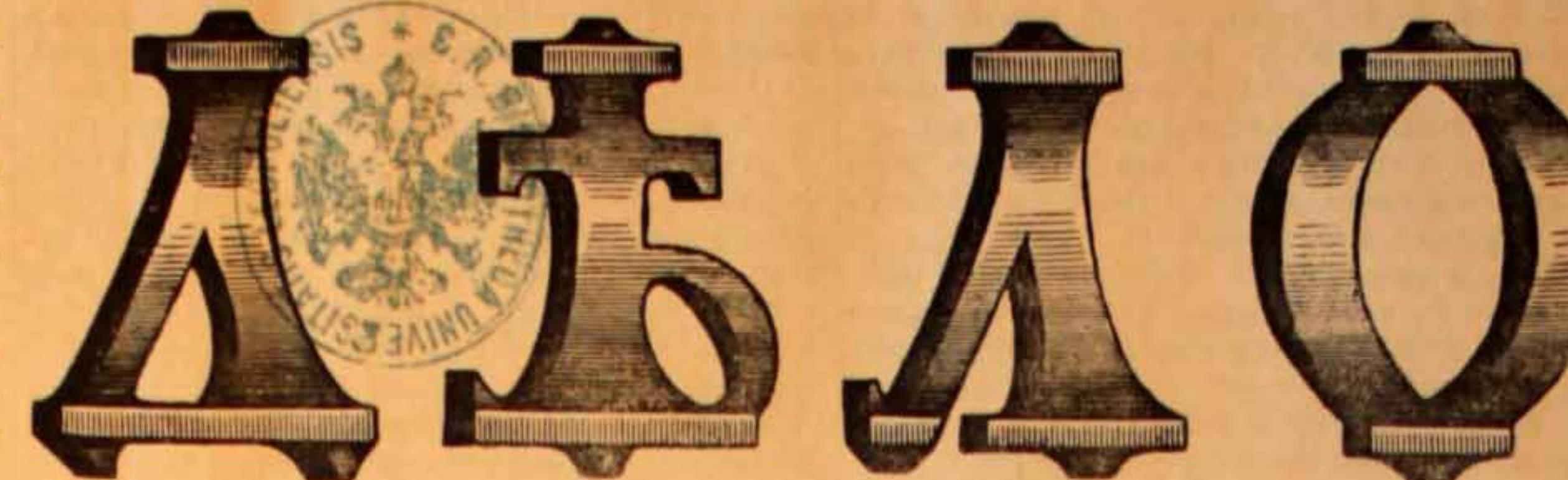


Выходитъ во Львовъ що Середы и Суботы (кромъ рускихъ сюжетовъ) о 4-й годинѣ пополудни. Литерат. додатокъ „Бібліотека найзмам. поїздівъ“ виходить по 2 печат. аркушъ кожного 15-го і поєднаного для кожного місяця.
Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 8 улиці Академічнії.
Всѣ листи, посилки і реклами вилягають пересилати підъ адресою: редакція і адміністрація „Дѣло“ Ч. 8 ул. Академічна.
Рукописи не звертаються толькож на попереднє застороження.
Поштовою чистою стоять 12 кр. а. к.
Оголошення приймаються по цінѣ 6 кр. а. в. бѣдь однією строчкою печаткою.
Рекламиція виопочатаній вѣлький бѣдь порта.
Предплату вилягають пересилати франко (вилуччно поштовими перевозками) до: Адміністрації часопису „Дѣло“ ул. Академічна Ч. 8.



VII. Читатель въ Россіи просимо мати на увазѣ, що въ нынѣшній — *ji*, *b*, *â-i*, *u* (въ серединѣ і на конці словъ) — *ы*, *и* (на початку словъ і по самогласныхъ) — *î*, *ô* (на початку словъ) — *vî*.

Політика шовинизму.

(Послѣдня стаття.)

VII.

(Якій вибіръ за блуканії?)

Мимо всіхъ замѣтій, які мы доси подносили противъ галицко-польської політики (котру — виражаемо въ переважній часті *політикою шовинизму*) — тохъ закидівъ, які мы поднесли въ особливості приватній брошурѣ „*Polityka Nierwów*“, — хочемо тутъ на здѣлії Руцинамъ п-омъ А. З. предложенія вітвовістії цирою правдою, разъ для того, що радо узнаємо єго добру волю, яка мимо вказанихъ блудівъ скрбозь пробивається въ єго брошурѣ, а по друге для того, що не хочемо ізъ бѣдь самихъ Поляковъ ізъ бѣдь другихъ народовъ стягати на Руциновъ закиду, що ось то Руцини упорно заперлися въ безвзглядній негації і навѣть не предложенія, въ добрій вѣрѣ здѣлій, вітвовідають самими негаціями. Наша вітвовість буде коротка але мимо того, надвімось, досить ясна.

I. Нередовській мусимо заявити, що після нашої гадки тутъ зовсімъ не розходиться і не може розходитись о якесь формальній заключенії якои згоды чи унії межи Руцинами і Поляками, а яснѣше кажучи, межи рускимъ і польськимъ народомъ. А се попереднє вже для того, що анѣ польській анѣ тымъ меніє рускій народъ не находитись въ той же положенію, щоби въ своїй національній цѣлості нѣгъ на дѣлѣ заключати яку небудь згоду чи унію, що дальше анѣ галицькій Поляки анѣ галицькій Руцини не мають права і на дѣлѣ не можуть въ иміні цѣлого свого народа заключати такою згоду чи унію, а що згода — унія заключена толькож частинами обохъ народовъ, а властиво толькож представителями тыхъ частинъ івкою не може зватися згодою — унію Польщѣ съ Русею.

По друге: мимо всіхъ довгихъ і вже не по першій разъ подношенихъ пересправъ о згоді чи унії, не толькож кожда сторона, такъ польска якъ і руска, але навѣть кожде сторонництво кожданої сторони, ба навѣть мало що не кождий мужъ сеї або тої сторони розумѣвъ бѣдь згодою, а тымъ бѣдь унію зовсімъ що іншого, такъ що вже черезъ то гдѣ була обіця дѣлти до якого небудь порозуміння, а найлучшимъ доказомъ сего суть дотеперній все безуспішній переговоры о таку згоду Польщѣ съ Русею.

По третє: такъ польска якъ і руска справа єсть справою въ широкомъ і повномъ сего слова значеню *національно* с. в. *народно*, що обійтися въ собѣ цѣле житиє двохъ самостійнихъ, бѣдь себе національно отрубныхъ народовъ. Кожда зъ тихъ спрівъ, чи польска, чи руска, єсть сама про себе такъ широко обіємиста, такъ многоскладна, такъ многостороння і рѣжнородна, якъ многосторонній, многоскладний і рѣжнородний житиє кожного народа. Яко така справа народна не дастися анѣ польска анѣ руска справа обівати въ якій небудь хочбѣ і найчисленній точкі і пунктації, бо одна і друга справа єсть по своїму содережаню не вичерпана, не часова, не лише до певної границь і літери поступаюча, але вѣчно триває, якъ вѣчно триває житиє кожного народа, а при той разъ наразъ нова, бѣдьнина, якъ новий і бѣдьнинь стаєся саю житиє въ протягу довшого часу і вѣчно змѣнюючися обставинъ і потреба національного житиє. Навѣть такъ званій спільній обіймъ народівъ точки не дадутися унати въ певну формулу, разъ, понеже власне не знати, що єсть спільніе і що неспільніе і где граници сеї спільноти, по друге, не

знати, чи нынѣшній спільній точки і цѣли можуть вистарчiti хочбї про найближніу а тымъ бѣдь про дальшу будничності народівъ, а по третє, що добре зрозумілій интересъ одного і другого народа вимагає уснішого, братнїю любовю облегченого розвою не толькож самихъ спільніхъ але і своїхъ, кождому зъ обохъ народахъ своєроднихъ спрівъ.

По четвертє: якъ незгода чи вражда межи Поляками і Руцинами не єсть випливомъ однії хвиль часу, але наслідствомъ довгихъ вѣківъ, такъ і приверненіе повної згоды, гармонії, випливачою зъ самого жити, зъ живихъ фактівъ і уладженыхъ обставинъ, — хоче не вимагає такъ довгихъ вѣківъ, а навѣть не предовгихъ десятківъ лѣтъ, то все не дастися осiąгнути зновъ въ одніїхъ хвиль, одніїхъ словомъ, однімъ почеркомъ пера. Згоди може бути випливомъ гармонійно уладженого жити, тож уладити жити въ способѣ гармонійний єсть найпершимъ і необхіднимъ условіємъ приверненія правдивон, тревалон і незрунімої згоды. Отже на дѣлѣ не може єще ходити о згоді остаточній і по всі часи заключену, але о способѣ обопольного пожитя, о *modus vivendi* межи галицькими Поляками і галицькими Руцинами, который бы довѣвъ до такої дѣйстивної згоды, а оттакъ свою моральную силу випливувъ і на оставшій часті обохъ народахъ.

ІІ. Справедливо покликуются Поляки на прекрасну засаду: „*волний съ вольными — ровный съ ровными*“, треба отже стремїти до того, що та засада не буде лине на слоахъ, але щоби она проявилася въ жити і въ дѣлахъ і щоби она стала незрунімою підставою межинароднихъ относій Поляковъ до Руцинівъ. Кожда сторона повинна узнати і шанувати другу сторону якъ собї ровну, въ своїмъ народіомъ жити для себе суворенну, въ своїхъ національнихъ дѣлахъ виповідь свободниу — вольну. Жадна сторона не може і не повинна жадати бѣдь другої сторони, щоби она въ чѣмъ небудь вирѣкалася своїхъ національнихъ особливостей, бо се грѣшилоби противъ засады „*волний съ вольными — ровный съ ровными*“, і були бы причиною новихъ спорівъ і нової вражди. Галичина повинна бути тымъ краємъ, где дѣйстивній народності мають розвиватися вишовѣ свободно і рѣвносправно.

ІІІ. Кожда зъ обохъ народностей має віднє и виключне право сама рѣшати о своїхъ національнихъ спрівахъ. Для того повинна бути кожда народності обезпечена противъ майорізації.

ІV. Собільне дѣланье Поляковъ і Руцинівъ має змѣрти до піднесення і розвою такъ матеріального якъ і морального добра краю: 1) матеріально — черезъ успішний розвой економічного стану краю, 2) морально — черезъ племінній і успішний розвой кожданої зъ обохъ народностей въ єї природнихъ, етнографичнихъ границахъ — на засадѣ рѣвноправности і повної свободы.

V. Житиє автономичне, въ всіхъ его обіязахъ, въ громадахъ, въ радахъ повітовихъ, въ соймѣ, въ радахъ школиныхъ і т. д. — єсть тымъ полемъ, где передовсіємъ повинно проявитися і переведитися се дѣланье на підставѣ свободи і рѣвноправности обохъ народностей. Єсть се довгій рядъ безперечно дуже важнихъ а дуже труднихъ реформъ, іншихъ уладженъ, нового устрою. Тутъ власне повинна найти свої вирази обопольна згода і о скілько она найде тутъ дѣйстивної свої повиннії виразу, о столько буде она жизненою, тревалою, хосенною і поведе до дальшого згодливого а хосенного розвою обохъ народностей.

VI. Найпершою задачею нашихъ тѣль автономичнихъ а передовсіємъ сойму єсть отже: виляти у себе отповѣдний спо-

собъ такого співвѣдання Поляковъ і Руцинівъ, опертого на засадѣ „*волний съ вольными — ровний съ ровными*“, установити спосіби обезпеченія противъ національної майорізації і сподути оба елемента до згодливого дѣлання. Тяжко тутъ зъ горы ставити якій небудь норми, по перше для того, що въ різкихъ случаїхъ можуть бути потрібній рѣжий, часто дуже бѣдьній норми, а по друге, що ставити зъ горы спеціальний норми безъ взгляду на превелику рѣжнородність спрівъ і обставинъ, значицо пересуджувати зъ горы въ односторонній способѣ можливому укладови. Се одно можна толькож сказати, що где єсть добра воля тамъ певно спріва не розбеся на формальностяхъ.

VII. А щоби була така добра воля, до сего треба усмирити дотеперній вражду, позбутися упередженъ і підозріваний і въ краєву суспільність впоїти духа національної толеранції обохъ народностей. Се поки що найважливіша задача, бо безъ такого загальнаго духа толеранції не вимагає оплати процентовъ по 8—12% (а єсть такі, що єще значно вище опроцентовані), що до сего єще приходить оплати асекураційні і т. п., а що зъ другої сторони земля въ рѣльничомъ гospodarstvі галицькому несе що найбільше 4%, винятково 5%, а часто понижше 3%; тожа ясна єй, що цѣлій дохдь въ великої посѣльстві земської въ Галичинѣ не вистарчаває навѣть на оплату всіхъ процен-тівъ, вже не вгадуючи оплати самого вживичного капіталу, о коштѣхъ адміністрації, високихъ потребахъ жити „по надр. стану“ і т. д. Симъ поясняється такожъ і те, для чого гипотечній довгій великої посѣльстві щоразъ бѣльше множатся, такжъ що за посѣльнихъ бѣль єї варосли о 25 мільйонівъ. Велика посѣльство находитися, можна сказати, въ станѣ невыплатності. Тому то вѣрѣ новій пожички йдуть авчайно на будений потреби жити, на часткову оплату процента і залеглыхъ рать. Чи при такомъ станѣ много поможе „банкъ краївъ“, чи хоче відреміюю (конвертюю) старыхъ довгівъ на новій уратуві великому посѣльству, се покаже будучи, котрій не хочемо напередъ пересуджувати. На кождий случай можна однакожъ сказати, що само отворене хочбї вагайдно досить дешевого кредиту саме собою не уратуві гospodarstvі такъ малон якъ і великої посѣльстві.

Якъ обдовжена велика посѣльство въ Галичинѣ?

Коли вже „Банкъ краївъ“ іко інституція для новихъ довгівъ входить въ жити, тымъ самимъ повстає питання: єто може і кто буде візичатися у сеї нової інституції. Що мала посѣльство земськії наші селини і маломіщаніє страшно задовжній по всіхъ банкахъ, се єй рѣчь загальню вѣдома. Менше вѣдомо, якъ мається въ той виглядѣ съ великою посѣльствомъ с. в. съ панськими добрими.

Велика посѣльство въ Галичинѣ обійтися (*Garsacki: Ludnosć Galicyi* стр. 110) орного поля 1.610.804 морговъ, лукъ і городівъ 412.345 мор., населенікъ 303.834 мор. а лѣсівъ 3.660.957 мор. Зъ сеї земль певна части позадетакъ въ фінансомисовѣмъ посѣльству і якъ така не може бути (хіба въ надзвичайнихъ случаїхъ) обтяжена гипотечними пожичками. Часть великихъ посѣльств земськихъ, котру можна доцільно обтижити гипотечними пожичками, обійтися післяхъ, городахъ, лукахъ і т. п.—1.988.165 морговъ, а въ лѣсахъ 1.903.560 морговъ. Вартисть сеї, для пожичокъ придатної земль, представляється, якъ слѣдує: числичи моргъ поля перевічно по 100 ар., а моргъ лѣса по 30 ар. представляють 1.988.165 морговъ поля кругло 199 мільйонівъ ар., а 1.903.560 мор. лѣса 57.107.000 ар., або разомъ 256.107.000 ар. а в.

На тихъ добрахъ були съ концемъ р. 1881 вписаній табулярно слѣдуючі пожички:

Предплата на „Дѣло“ для Австрії:		Для Россії
на цѣлій рѣкъ	8 пр.	на цѣлій рѣкъ 8 рубл.
на півн. року	4 пр.	на півн. року 4 рубл.
на четв. року	2 пр.	на четв. року 2 рубл.
на цѣлій рѣкъ	12 пр.	на цѣлій рѣкъ 12 рубл.
на півн. року	6 пр.	на півн. року 6 рубл.
на четв. року	3 пр.	на четв. року 3 рубл.
на саму додатокъ:		на саму додатокъ:
на цѣлій рѣкъ	5 пр.	на цѣлій рѣкъ 5 рубл.
на півн. року	2 пр.	на півн. року 2 пр. 50 к.
на четв. року	1 пр.	на четв. року 1 пр.
на цѣлій рѣкъ	14 пр.	на цѣлій рѣкъ 6 вр.

Для Галічини, окрімъ Россії:		10 вр.
на цѣлій рѣкъ	5 пр.	5 вр.
на півн. року	2 пр.	

спирації. Передовсімъ протестуємо, щоби таке пониманье люду мало бути „польскимъ“. Ми назвалибы его „старошляхецкимъ“, спольнимъ шляхтѣ всѣхъ народовъ, въ часій подданства. Се писли автора „польске“ пониманье люду не перешкодило, що у насть вытворились зовсімъ бтурбні клясы суспольній и суспольній супротивности. Солидаристъ съ людомъ означал повну съ нимъ рвність, а тымчасомъ пдъ сею нѣбы то „польскою“ солидарностю крылося политичне и матеріальне верховодство высшихъ клясъ надъ низшими. И въ тдмъ случаю почутие солидарности потрѣбне Крашевскому лише для того, щобы поручити дворамъ надзбрь надъ духовымъ кормомъ для люду, „щобы бувъ здоровий“. Не потребуемо доказувати, що такое пониманье не має нѣякої подставы и може найти кредитъ хиба у галицкихъ аристократовъ, котрій пдъ тымъ взглядомъ, вдаєся, „нѣчого не забули и нѣчого не навчилися“. Мы жъ пересвѣдченій, що отданье въ горы людовового письменства пдъ контролю дворбъ, се бъ то интересбъ можно владетва, іншими словами обновленье подданства въ сферѣ духа — пдчасть коли оно вже виключене въ матеріального праводавства, — здискредитує институцію въ очахъ люду и есть по просту нѣсенѣтницю. Колибъ отдано людове письменство пдъ контролю дворбъ въ добѣ подданства, то ее природно випливалобы въ положенія рѣчей, але теперъ таке отданье пдъ ту контролю може только довести институцію до ряду играшки въ рукахъ великихъ панбъ, до ряду „Філантропії“. Си слова диктує намъ не упередженье до нашей шляхты, а просто саме розумѣнье рѣчи. Каждый станъ має свои интересы, котрій обвизаний и покликаный боронити и стерегчи въ границяхъ права. Понеже тї интересы бувають въ певныхъ слу чаяхъ въ суперечности съ собою, не можна позволити однїй клясѣ брати въ тдмъ взглядѣ другу клясу пдъ курателю. Покажемъ ее на прикладѣ. Въ Галичинѣ есть т. зв. „пропинація“, въ котрои го-

ловну користь тягнуть дѣдичъ и жиды, а шкоду поносить людъ. Большоѣ галицкихъ дѣдичвъ стоитъ безперечно за пропинацію, тожъ колибъ выказано въ точки людовихъ интересовъ шкодливость сеи институціи, то се на певно не выскалобы санкціи дворбъ. — Далеко користнѣйшою для згоды и единодушности есть свободна дискусія о взаимныхъ интересахъ и спрахъ, котра остаточно доводить ввычайно до компромису. Зъ сего выходитъ, що институція людового выдавництва повинна бути поддана не подъ контролю „дворбъ“, яко одної въ интересованихъ сторонъ, але въ руки людей интелигентныхъ, беастороннихъ, що любятъ людъ и мають на цѣли загальнѣ добро.“ Въ конци додає „Край“, що позаякъ и рада „Macierzy“ складаєся въ большости въ представителівъ галицкої аристократіи, то можна вже теперъ дойти до пессимистичныхъ внесень о дѣяльности сеи институції.

Зъ другои стороны звертас „Кгай“ увагу на то, що людовій выданя не повинні обмежатись лише на книжки рольничий, ремѣсничий, словомъ фаховій, але що задачею просвѣтныхъ товариствъ повинно бути, довести народъ до свѣдомости самого себе, до почуття и розумѣння своїхъ правъ и обовязкôвъ, які надає ему громада, край и держава. На се звертаємо увагу и нашихъ просвѣтнихъ товариствъ, бо и они въ тõмъ взглядѣ може за мало звертають на се увагу въ своихъ выданяхъ для народа.

ДОПИСИ.

Зъ села.

(О. Р. Л.) (*Справа конкуренційна.*) Справа конкуренційна се великий тягаръ для нашихъ громадъ, не такъ для самой справы, якъ для нерозумного переведеня конкуренціи. На многихъ примѣрахъ переконался я, что тая справа моглабы въ той способъ уладитися, чтобы въ одной стороны не приносли лабы великихъ тягаровъ для громадъ, а въ другой стороны увѣльнили лабы дотычачи особы, въ особенности священиковъ отъ великихъ непріятностей. Найновѣйший приклады поучаютъ насъ достаточно, что справы конкуренційні становятся неразъ каменемъ невгоды межи громадянами а священикомъ, а если одна або друга сторона поступаетъ неровнажно, доходитъ неразъ до наслѣдствъ даже сумныхъ для нашего народа и для рускои справы. Священикъ повиненъ съ своими громадянами творити одну вгодливу семю, дбаячу обоцѣльно о свое добро. Всѧлякій непоро-

зум'я повинні якъ найскорше усуватись, щобы була згода, а народъ не доводити до крайности. Особенно въ теперѣшныхъ часахъ, въ которыхъ на порядку дневномъ такъ званий «дущехватства», веденій на велику скандю латинскими священиками, для которыхъ така новогодя можи громадинами а священикомъ есть лише водою на ихъ млынъ.

Якъ я вже сказавъ, найважнѣйшою причиною до такихъ непорозумѣнь есть справа конкуренційна. Уладити справу въ вишій способъ, ее не наша рѣчъ, ее не справа священикъ, ее справа сойму и рады держаннои. Може и мы колись дѣждемося, що та справа полагодится въ способъ болѣше отповѣдаючій духови часу, але ваки се наспѣве, намъ священикамъ треба старатися, щобы мы нашихъ громадянъ противъ себѣ не аражали и не тратили у нихъ довѣрія, котре вже и такъ противники наші стараються подбрати. „Закимъ сонце вайде — роєа очи виїсть“,каже народна пословиця, закимъ новій законы та постановы упорядкують справу конкуренційну. мы самі можемо постаратися, щобы тую справу нашему народови улекшити. Осмѣляюся проте подати Вп. Читателямъ мою гадку оперту на колькохъ прикладахъ, въ которыхъ конкуренція отбувалася въ способъ, який подати намѣряю, безъ всякихъ нарѣкань и непріятностей, а противно такъ, що громадине свои датки дуже ради складали. Передовсѣмъ мушу тутъ примѣтити, що ти, котрій хотить мѣсто скромныхъ домовъ и будынківъ приходескихъ ставити великій рознакочайша палатамъ графовъ, або тіи священики, що знаючи матеріальну недостачу своихъ громадянъ, мѣсто скромныхъ, поединчихъ, потребамъ народа отповѣдаючихъ святыни божихъ, будують величавий, дуже коштовний, силы матеріальний народа переходячий, черезъ що ихъ руйнують,—тіи отцѣ, кажу въ горы аподиктично, не стараються зовсѣмъ о зброї своихъ громадянъ, але маючи лише тую цѣль, щобы *догодити* своему егоїамови. Я хочу лишь звернути увагу тыхъ широкъ и правдивыхъ отцѣвъ патріотовъ, котрій не хотять бути тягаромъ народа, але въ другои стороны не могутъ допустити цѣлковитои руини будынківъ ерекціональныхъ и церковныхъ. На сѣмъ мѣсци примѣтити мушу, що передовсѣмъ належить старатися о направу надпсованихъ будынківъ, неравъ бо дѣєся, що черезъ бракъ договору и залишене малої незначної направы вже и по короткомъ часѣ заходить потреба ставити новій будынокъ. Приступаю до самаї рѣчи.

1280, треба проте сум послі моргбій. Посли дойдемъ и. пр., що громада 2000 моргбій (розумѣєчись число анѣ моргбій общаго посѣданого іншими вязаными, икъ жидами припадає отже отъ однієї). Сели громадини поспіхати хату, то платитъ до + 1 зр. = 3 зр. 36 кр. моргбій, то платитъ 11 12 зр. 80 кр., и т. д. Въ суму на 2 або 3 раты, лѣтъ маз будова розії першого при 3 ратахъ на другого по 4 зр. 27 собѣ можна дуже улекшити конкурентовъ маз д пару лѣтъ постаратися ти, якъ я вже више сказка далеко скорше цѣ мусомъ. Той проектъ лежить заразъ подати мадекої, котра повинна ектомъ застановитися засѣданню ухвалити. Що певностею згодиться, бощою польгою припадає колькохъ ратахъ сплатити вѣмъ есть и таинше ухвалу громадеку сяне, особливо при такиціяхъ, якъ накине старство ухвалу комітету можна уникнути рекур здоволеній громадяне ють, черезъ що справа роками и черезъ що єдинихъ *коштівъ* присупникає коштівъ комітету, якъ якби надйшовъ въ урядовою, тогды кладати на раты, толькъ суму припадаючу на вбирати, а тымъ самимъ на дуже некористне дмаки, або на некористну валка поля. Щобы одній въ однѣмъ роцѣ ви и т. п. и щобы певній контролю, потреба выбирати въ 4 або більшої входити примѣромъ мадекої, 1 членъ комітету

мои рѣчи.

Есть загально знакою рѣчею, що всякий примусь найгірше шкодить справѣ, бо 1) не веде такъ легко до цѣли, 2) выкликує неохочту. Се дається сказати о конкуренції. У насъ водится звычайно, що коли священикъ потребує будынковъ, заразъ подає ухвалу комитету (котрый звычайно не має за собою одобреня громады) до староства, старство высылає комиссию и т. д., ажъ въ конецъ приказують кождому громадянинови платити таку а таку суму, размѣрну его маєтку. Що при такомъ разкладѣ конкуренції дѣються неразъ великий неправильности, се не моя рѣчь изъ тымъ розводитися и доказувати. Отже заразъ есть тутъ примусь, але що найгірше въ той справѣ, то се, що громадяне суть звычайно звобовязаніи въ найкоротшомъ часѣ квоту розложену на поодинокихъ громадянъ зложити, въ противномъ разѣ грозить имъ еквекуція и т. п. Неразъ продав господарь послѣдну корову, або послѣдну штуку якои іншои худобы, щобы только заплатити; неразъ продав або заставляє кусень землѣ. Що при такомъ ходѣ мусятъ повстati непріятности, се рѣчь ясна. Колибы однакожъ священикъ замѣсть подавати до староства, замѣсть переводити конкуренцію дорогоами правными, таکъ коштовными, завозивъ до себе громадянъ, представивъ рѣчь розважно и завозавъ ихъ до добропольної конкуренціи, переведеної въ границяхъ уряду громадского, колибъ бóльшіи сумы конкуренційній разкладано на кóлька лѣтъ, тогды можнабы того всего уникнути. Можна обйтися безъ коштovъ выданыхъ на всѣлякі комисіи, можна обйтися безъ непріятностей, еквекуцій и т. п.

Коли священикъ, котрый звычайно есть предсѣдателемъ комитету церковного, уважає, що будынки ерекціональни, а взгядно будынокъ церковный, хилятся до упадку, повиненъ вже два або три роки напередъ скликати церковную комиссию, провестиши сму потребу

общару двбрского, и щумѣстили на процентъ іншомъ користномъ и тої комисії повинний и честній, котрый могла тааъ бтпогѣдати. Полнѣчого закинути против громадской, а противне Розумѣвся, що може не схотять складати даючихъ, але въ томъ громадске власть, жада Тую еквекуцію повинна по незаплаченю першої кожъ, якъ я вже въ Зрепартиція въ подобнѣ деною, переконався въ примусу уживати, бо въ свои частини. Може бѣднѣйшихъ въ томъ и продастъ свои хаты дамъ, але въ томъ съ бдръ покрыти въ прощеного въ щадниці. лася конкуренція два разъ въ Ключевѣ подъ не украшене церкви господарскій, а другій у тогожъ самого при финцяхъ подъ Городоцеркви. Такъ само первую конкуренція у о. И. О. въ трехъ случаяхъ, переклопоту, безъ нарѣканнями сердечно свою, що (якъ они кажуть) и безъ коштovъ прійконци зауважаю, що грума, котру онъ заплатитъ такъ великою (хоть 40 зв.) якъ колибы б

ковный комитетъ, представити ему потребу
будовы и предложити проектъ добровольной
репарациі, котру можнабы збирати черезъ
гіи два або три роки. Щобы датки були роз-
ложеній справедливо посля маєтковыхъ отно-
синъ конкурентовъ, думаю, що найлѣпше взя-
ти за подставу число морговъ поля. Число
морговъ всего поля посѣданого цѣлою громадою
подастъ заразъ образъ, яку квоту треба
роздлжити отъ одного морга — разумѣєся по-
грутивши $\frac{1}{6}$ часть, котру має вложить ви-
гронъ. Щобы однакъ и комѣрники (халупники), т. е. тіи, котрій не посѣдають поля, лишь
хату и кавалочокъ города, хоть частиною при-
чинилися до конкуренціи, то можна наложить
малу квоту отъ хатъ. Виясню се примѣромъ.
На выбудованье церкви потребув примѣромъ
громада Н. посля вырахования внатоковъ 6.000

громада Н. посля выраховання внатоковъ 6.000 зр.; оттрутывши 6-ту частъ, котру має дати патронъ, т. е. 1000 зр., припадає вложити громадѣ 5000 зр. Припустимъ, що громада числитъ 280 хатъ и положимъ єтъ хаты по 1 зр., отже отримаємъ 280 зр., дочисливши до тої сумы 1000 зр. яко датокъ патрона, отримаємъ суму

20 кр. разложити
съись податковыхъ
посѣдае загломъ
вчилиющи въ се
брекого авѣт грун-
куренція незѣбов-
ами лат. обряду),
орга по 2 кр. 36 кр.
лишь моргъ полн
ренція 2 кр. 36 кр.
и посѣдае п. пр. 5
60 кр. + 1 кр. =
лиши теперь тую
и того за кѣлько
я, то приваде на
12 кр. рѣчно, а
бѣчно. Въ той спо-
кладкѣ, бо каждый
часу черезъ тыхъ
о квоту, а по дру-
гѣ, добровольно мо-
ягнути, искъ при-
валу комитету на-
уджена радѣ гро-
мъ надъ тымъ про-
полномъ своимъ
затрона, то той вѣ-
я вѣго есть бѣль-
на него суму вѣ-
къ на разъ. При-
еть, що по пер-
пріймутъ грома-
юючихъ имъ уле-
ть въ горы черезъ
и тымъ способомъ
якѣ взычайно не-
мѣстництва до-
довъ--- цѣлыми
комадяне непотрѣ-
гъ. По друге:
екаекуції и т. п.,
репартиції доро-
жнабы сумы роз-
найскорше цѣлу
окого конкурента
ражати вго неразъ-
ватяганье пожич-
къ худобы або ка-
къ капиталъ зобра-
звъ дурно 2 роки

ПЕРЕГЛЯДЬ ПОЛИТИЧНЫЙ

Австрійско-угорска Монархія

(Зъ споминахъ делегациї.) Мы уже знаемъ отповѣдь гр. Кальюоки на интерпелацию князя, длячого цѣсарь Францъ-Іосифъ не отдалъ зиты королеви Гумбертови. Отповѣдь та же предметомъ обширныхъ оговорокъ во многихъ пейскомъ дневникахъ. И не зря, потому что австрійского министра для заграницескихъ симъ въ великой части отношенье Альбрехтъ Италіи. Якъ известно, гр. Кальюоки сказалъ цѣсарь Францъ-Іосифъ длячого не отдалъ зиты королеви Гумбертови, бо не бажалъ житье наци — разумѣется, въ италійской Римѣ. Гостица цѣсаря австрійскаго у цѣсаря Римѣ — будибою оговоркою для наци; иначе цѣсарь отвѣдавъ и наци, въ такомъ случаѣ родъ римскій бувбы нездоводеній. Буже въ Римѣ, а не отвѣдати наци, — цѣсарь Іосифъ такожъ уважанъ нездоводеніи, да въ такои колизии не мѣтъ бутъ для членіи шій, якъ зажадати отъ короля италійскаго, назначивъ ище жѣще стрѣчъ. Але правительство италійске не могло рѣшити на членъ чиномъ оно посередно призвѣти. Италія не есть наци рѣги, а бодай, чѣмъ танье еще и... — външню. Правительство же хотѣло зробити особливо зъ уваги на князя Медіолану, который тымъ бувбы вельми огорчилъ. Вже и сама отповѣдь гр. Кальюоки зробила прикре враженіе въ Италіи — и, якъ думаютъ газеты — архікніязъ Альбрехтъ мы видимъ Медіолану, чтобы затерти враженіе заслугъ князя Кальюокого. Гдѣлки дневника италійскаго выславъ короля Гумберта до Віена, выеднаў напередъ запорученія, що цѣсарь Іосифъ пріѣде до Риму. Можна догадувати, Депретисъ мусить о томъ переговоржати сок. бар. Гаймерлье и той мѣтъ ажу державе обѣцати; але гр. Кальюоки не обовязанъ жатися довѣрочныхъ обѣцянокъ свого друга. Одинъ лондонський дневникъ докладилъ кард. Якобини мавъ освѣдчити изъ Віена, чѣмъ цѣсарь Францъ-Іосифъ отдає настулю Гумбертови въ Римѣ, то наць откаже Римъ. — На всякий случай фактъ, що цѣсарь австрійскій не хотѣть зъхатися съ королемъ Италіи въ Римѣ, має важне значеніе та юридична справу римску, на споръ короля съ папою. Стрія посередно узнала, що справа Риму не порѣшена. Референтъ угорской замісії комисії заграницескихъ дѣлъ, дръ Фалькъ, зивъ еще другу интерпелацию, именно къ отношенію Австрії до Чорногоры. На тую пеляцію отповѣди гр. Кальюоки и Кальюоки заявили, що князь чорногорскій поступивъ взглядомъ Австрії правильно, але пардубіцкій сочувствує повстанцямъ въ Боснії и Черногорії.

На вчерашній засѣданію комисії
вой делегаціи австрійской министеръ гр.
ки на возванье референта бар. Гибнера
шомъ експозѣ давъ загальны образъ
Гр. Кальники сконстатувавъ существованія
рого союза Австріи съ Нѣмецчаною,
то союзъ, по словамъ министра, есть наимен
шою порукою европейскаго мира. Суеви
жавы зачинаютъ щоразъ больше прилукъ
до того союза. Такъ Италія передъ рокомъ
явила охоту зближитись до поглядій обеихъ
жавъ. Сердечна пріязнь лучить двохъ містъ
съ италійскимъ мимо неотданой цѣсаремъ
Що до Россіи, то заявивъ министръ, че
тотъ стороны не грозитъ жадне небезпеки
для мира Европы; царь Александръ III
за политикую мира. Потомъ гр. Кальники
отношения Австріи до Сербіи и Чорногоры
комисія принялъ буджетъ министерства до
границъ, министерства сибирского спиртного
буналу рахункового безъ зѣбы, послѣ
ня правительственнаго. На специальномъ
о Чорногорѣ, Сербіи, о повстанію въ Герцеговинѣ.

Що до Чорногоры, то она же
інституцій державныхъ на взорець іншихъ
европейскихъ; чорногорське правительство
мимо найлучшои волѣ не завоїгды не имѣло
средства до сповнення своихъ обовязкѡвъ. За-
ний отношения съ княземъ Миколою спровоци-
подчасъ повстанія въ Герцеговинѣ спрово-
виравдѣ, що князь вагасоя, але жаданія
нѣколи не опирався. Впливъ поодинокихъ
лѣвъ Чорногоры не можна власті зъ
вительству. Впрочемъ гр. Кальюки въ
ної подставы думати, щоби поза Чор-
ногорою яка чужа держава (розумѣєсь Рум-
подорожні князя Миколая до Петербурга)
стеръ не бачить непріязніхъ для Австро-
тическихъ цѣлей. О поворотѣ ехігантію
дено переговоровъ съ Чорногорою; зъ
многї скористали, есть надѣя, що и про-
нуть до краю. О Кривошанахъ того
сказати, бо ихъ тутъ жде строга линія.
Князь чорногорскій обовязався інтереси-
вошанъ якъ найдальше отъ границъ

ся лити имъ повернути.
Сербія въ часъ послѣдній кризисъ
яльна. Есть вираздѣ тамъ партія пропага-
женю Сербії до Австрії, але та

(Дробний вестник) — Цесарь удъявив громадъ Грушатичъ, нов бобрецкаго, 100 зр. запомогъ на внутрішнє устроеніе церкви. — Для 27 с. м. розпочине во Львовѣ передъ присяжными разправа противъ Тухасевича, который въ лѣтъ замордунавъ жидану Альтенбергову во Львовѣ. — Трамвай въ Віднѣ заробилъ въ ізвечеріи сего рѣчного задушного дня 20.000 зр. доходу. Отъ коли существуетъ, нѣкогда еще не мавъ бѣльше денного заробку.

(Надслане.)

Всѣхъ наукъ лѣкарскихъ
Дръ А. Свистунъ
въ Тернополи
бѣль 1-го падолиста с. р.
мешкае при улиці Костельной, домъ Г. Гольды
ч. 1964. (2—4)

Всѣхъ Вар. и Веч. отцѣнѣй и Ви. памбовъ, который отрималъ 1 вицускъ (арк. 1а—2б) мого Словаря и который вложили доси лише 1 зр. предплаты прошу о якъ найкорѣйшіе зможеніе належитості отповѣдної або о присланіе дальшої предплаты.

Евг. Желебевскій,
проф. гимназ. въ Станиславовѣ.

ГОСПОДАРСТВО и ТОРГОВЛЯ.

— Терстенська лотерія выставова. Понеже день ти-гненія згаданої лотерії вже постановленій на 5 січня 1883 р., а докладный списъ всѣхъ выгра-ныхъ вже появився, — то продажъ лосьобъ — якъ се можна будо предвидѣти — значно взы-гласк. Ми уважали потрѣбливши переглянути списъ выиграныхъ и можемо съ вдоволеніемъ ствердити, що тутъ интересъ пофѣдателѣвъ лосьобъ въ кож-домъ взглядѣ забезпеченіо и по можности усунено всѣ похиби, які мы достерегли при лосьованію предметовъ. Минувши 3 значніи грошей преміи, который доси при изуваніи лосьобъ виключно бе-рутся на увагу, — находимо мы всѣ прочій вы-грай такъ удачно выбраними, що и найменша зъ нихъ, зъ причини загальнай си корысти, всюда буде съ радостю принятія. Передовѣмъ взято взглядъ на ужитокъ предметовъ а дальше и на лег-кость замѣнъ предметовъ на готовку. — Въ по-слѣднімъ взглядѣ належить именно згадати, що панове ювіліаріи зъвобовизвалися даними вартостніи предметы зъ оттіяненіемъ лиши 10% назадъ при-нятія, такъ що на жаданіе будуть выплачаніи: 4-та выграли 9000 зр.; 5-та, 6-та, 7-ма, и 8-ма по 4500 зр.; 9-та, 10-та, 12-та по 2700 зр. Лосьо по 50 кр. можна набути — якъ звѣстно — въ лотерійномъ отдель терстенської выставы въ Триестѣ и въ Віднѣ, якъ такожъ во всѣхъ кон-торахъ вимѣни, лотерійныхъ колектурахъ, тра-фикахъ, урядахъ почтовыхъ и на станицяхъ жѣл-зниц.

Вѣсти епархіальни.
Зъ АЕпархії Львовской.

Митрополій ординаріяти удеявивъ по-хвалніи грамотами за труды и жертвы для ново-построеніи церкви въ Скальо о Келест. Костец-кому, приходникови, п. Сим. Овадюкови, началь-никови громадскому, Вас. Чемеринському дирек-торови 5-класової школы и колькомъ честн. се-діяніямъ.

Въ пропозицію принятія: I) на Коріївъ, дек. городенського оо.: 1) Порфирій Руденський парохъ зъ Жиравки; 2) Михаїл Навроцкій, со-трудникъ зъ Городенки; 3) Сильвестр Драго-мирецький, капелянъ зъ Вербовиць; погомъ въ спис-сѣ: 4) Мелетій Лотоцкій, сотрудникъ въ Городенкѣ; 5) Левъ Шухевичъ, сотрудникъ въ Рожновѣ; 6) Зенонъ Семеновичъ, сотрудникъ въ Рахинѣ; 7) Евгеній Кис-левскій, завѣд. въ Текучи; 8) Адамъ Калиніукъ, сотрудникъ въ Стрыю. — II) на Глѣбовичъ вели-кій, дек. бобрецкого: 1) Иполіт Штогринъ, пар-тъ Стрѣлківъ; 2) Симеонъ Конопка, кап. зъ Вол-кова; 3) Йосифъ Красицкій, кап. зъ Дернова; по-тому въ списѣ: 4) Йоанъ Яримовичъ, парохъ зъ Ольховиць; 5) Михаїл Гвоздецький, пар. зъ Пе-ремышлянъ; 6) Иполіт Богачевскій, кап. зъ Селянъ; 7) Йосифъ Каминський, кап. зъ Водники; 8) Йоанъ Гургула, кап. зъ Путятинець; 9) Тео-доръ Дикій, пар. зъ Мартинова; 10) Михаїл Скородинський, завѣд. зъ Малехова; 11) Теофіл Кислєвскій, завѣд. зъ Суходола; 12) Володиславъ Сельський, завѣд. зъ Верини; 13) Александеръ Тан-чаковскій, сотрудникъ зъ Ізлѣвіца; 14) Корнілій Солов'євскій, завѣд. зъ Якимова; 15) Йосифъ Бандура, завѣд. зъ Порши; 16) Йоанъ Баласевичъ, завѣд. зъ Боянъ; 17) Йоанъ Малиновскій, завѣд. зъ Вишнів-чика; 18) Йоанъ Яримовичъ, завѣд. зъ Глѣбовичахъ. III) на капеланію Чанижъ, дек. олеського: 1) Вікторъ Гарухъ, кап. зъ Грабовиць; 2) Корнілій Солов'євскій, завѣд. зъ Якимова; 3) Лука Войтовичъ, завѣд. зъ Рожнева; погомъ въ списѣ: 4) Йоанъ Маркевичъ, кап. зъ Хренева; 5) Модестъ Хо-мінський, завѣд. зъ Николаїва; 6) Йоанъ Сологубъ, завѣд. зъ Неслухова; 7) Ізидоръ Давидовичъ, завѣд. зъ Радехова; 8) Теофіл Корчинський, завѣд. зъ Полового; 9) Михаїл Дзеровичъ, сотрудникъ зъ Городка.

Душпастирскій посады получили оо.: 1) Йо-анъ Безушко завѣдательство въ Рокитнѣ; 2) А-дамъ Витинцій сотрудництво въ Пнєвѣ дек. надвірнинського.

Въ недѣло, с. с. въ день св. Вмучениць Па-раскевії въ парохії св. Пантелеймона на жовківському передмѣстю отправится торжественне богослуж-ніе, яко въ день празника въ той парохії.

Именованій советникомъ консисторскимъ съ крымашевскими отзнаками о. Йоанъ Христо-фель-менъ, парохъ въ Пасѣчнѣ, по поводу праздни-нія 50-лѣтнаго душпастирства и золотого вѣ-сія.

ПОСЛѢДНІЙ ВѢДОМОСТИ.

Пос. Володиславъ Федоровичъ зложивъ свой мандатъ посолскій до ради державной зъ выборочного округа Жовква, Сокаль, Рава.

ШЕРЕПИСКА АДМИНИСТРАЦІИ.

Вс. о. І. П. въ Гниличахъ. До конця року приде намъ еще 1 зр. — Вс. о. П. Д. въ Чортківѣ. Вы можете заплачене до 31 жовтня отже до конца року належито еще 1 зр. 40 кр.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

Въ сали тов. „Звезда“, ул. Францішканська 4. 7.

Передпослѣднє представленіе

Въ недѣлю днія 24 жовтня (5 падолиста) 1882

въ первый разъ:

ПЕНТЕЛЕЙ ТРУБКА

народна комична оперетка въ 3 актахъ Д. Млаки, музика И. Воробьевича. (Преміювана на сегордній конкурсъ тов. „Руска Бесѣда“).

Цѣни мѣсяцъ звичайній. Початокъ о год. 7.

Въ середу 15 падолиста 1882

на послѣднє представленіе

ЯРОПОЛКЪ I

трагедія въ 6 дѣйствіяхъ, К. Устяновича, преміювана товариствомъ „Руска Бесѣда“ во Львовѣ.

Курсъ львівській зъ днія 9. л. листопада 1882.

платить жадамъ

засіт. відкладтою

р. кр. р. кр.

312 — 315 —

169 50 173 —

305 — 309 —

98 — 99 70

90 50 92 —

98 — 99 70

101 30 102 30

100 50 102 —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —